

Boxholms-DAGEN

Bilaga till ÖC 21/6 1961. Utgivare Rune Andhé

AB Östgöta Correspondenten, Linköping, 1961

Bruksbygd om sommaren

Den svenska junidagen
bär till vårt hjärta sång
om skönhet och behagen
i den ljuva sommarns gång,
då lövverksskuggor leker
vid vindens sakta sus
och ängens blommor smeker
i en gyllne flod av ljus.

En sådan bild måhända
är en flik av romantik,
ty vädret plägar vända
och bli under all kritik.
I djupet av vårt sinne
skall sommarn dock förbli
ett skönt och soligt minne,
när böstens storm tar i.

Helt nyss jag for ett stycke
mot Boxholmsbygden ner,
där Svartåns silversmycke
sin glans åt grönskan ger.
I mjuka slingor lindar
sig dess band vid Ekeby
med krus av vilsna vindar
och blänk av himlens sky.

Ett landskap ofta ägnat
musik och poesi,
som ock två sekel hägnat
en mäktig industri.
Han var väl ej den förste
på järnets Boxholmsscen
men en utav de störste,
Carl Daniel Burén.

Här kanske man kan säga
ett ord om vår teknik:
allt skapande lär äga
även drag av romantik.
En frändskap så sig röner
bortom var kortsynt dom
mellan sena tiders söner
och skalden Atterbom.

"Att vilja och att kunna"
står präntat som i skrift
över år, som är försvunna,
över tid, som än har skift.
"Att vilja och att kunna" —
så formats en bruksmiljö
från ekars Lagnebrunna
till furors Timmerö.

BO FINK

Välkommen till Boxholmsdagen 1961

i Folkets park, Boxholm, midsommardagen-lördagen den 24 juni

Kl. 13.00

BYGDETÄG

utgår från Gjuteriplan till Folkparken. Nat-
urklädda uppmannas gå med i tåget.

Kl. 13.45

KONSERT

av Boxholms Musikkår.
Dirigent: Berne Hallin.

Serveringar — Basarandringar — Spel

HÄLSNINGSTAL

av kommunalfullmäktiges ordförande
hr Anders Bäcklund.

FRILUFTSGUDSTJÄNST

Predikan av pastor Sture Ahlberg. Sång av Boxholms
kyrkokör och Ekeby sångkör.

HEMBYGDSPÖREDRAG

av kyrkoherde Stig Andersson, Malexander.

KONSERT

av Boxholms musikkår.

Kl. 16.00

RIDUPPVISNING

av Folkungabygdens lantliga rytthärförening.

Kl. 18.00

ARNE HASSELBLAD SJUNGER.

Kl. 19.00

DRAGKAMPSTÄVLING

på Isbanan.

Kl. 20.00—24.00

FRI MODERN och GAMMAL DANS

Hans Tolls orkester, Linköping.
Rosenlövs kvartett, Boxholm.

Kl. 22.00

SANGKVARTETTEN SNAGGERS

Halmstad.

Kl. 24.00

FYRVERKERI.

KÖP HEM

Ert förråd av härligt goda konserver från oss.

Våra alltid färska charkuteri-
varor passar lika bra till
fest som vardag.

Välkommen till
Strömbergs

IVSMEDEL

Boxholm — Tel. 42

En KAMERA

samt en
Tran-
sistor-
radio

är vad Ni behöver för
semesterresan och
sommarlovet...

God sortering

Bekväma betaln.villkor

Stenberg's

FOTO, RADIO & TV
Boxholm — Tel. 148

C 119

**TÄNK
PÅ BILEN...**

och Er egen ekonomi
— tanka hos BPI

Och låt oss samtidigt
serva upp Er bil snabbt
och behändigt.

Välkommen till
god service hos

BENSINSTATION

GUSTAV ASPMAR
Boxholm — Tel. 209

BESÖK HOS SMÄLTSMEDER I BOXHOLM

Det sitter två smältmeder i skuggan utanför Strömbergs röd-
timrade vägg och mediterar i den
beslagna försommarskuggan. Ef-
termiddagsolen har ännu inte
hunnit runt södra gaveln, men
den kommer snart att vara där.
Då flyttar smederna till en mera
skuggad plats, ty hur skön solen
är så kan den ändå bli lite för
mycket av den goda värmen.
De två är smältmederna Fritz
Strömberg, 84 år, och Arvid Löke,
83 år — hederskarlar och trofä-
rare inom järnhandlaren. De
har åttioårigt gemensamt. Bekant-
skapen stiftades 1885 på Brevens
bruk, då Arvid Löke kom för att
se hur det var att arbeta där.
Fritz Strömberg hade då varit här
ett par år. Löke hade hoppats på
bättre förtjänst däruppe. Men det
blev likamt att komma ur askan
i elden. Medan en duktig smält-
smed vid dåvarande Flemminge
bruk kom upp till en månadsin-
komst på 85—90 kr., så låg den-
na vid Brevens bruk inte vid stort
mer än hälften, 45—50 kr. Löke
Återvände därför snart nog till
Boxholm, och efter kom Ström-
berg, som av brukspatron Carl
Buren blivit iordnad anställning.
Så har de två under ett långt
och slitsamt liv följts åt, först
vid Brevens bruk och senare vid
Flemminge och Boxholms bruk.
På ålderdomens sena höst har de
i elden. Medan en duktig smält-
smed vid dåvarande Flemminge
bruk kom upp till en månadsin-
komst på 85—90 kr., så låg den-
na vid Brevens bruk inte vid stort
mer än hälften, 45—50 kr. Löke
Återvände därför snart nog till
Boxholm, och efter kom Ström-
berg, som av brukspatron Carl
Buren blivit iordnad anställning.

— Ja, här trivs jag, och vill ju
fylla härifrån till något pris,
säger han.
Och vi förstår honom så väl.
Det är en rätt liten lön, men
vacker utsikt mot Storgatan och
Ålvikslägen. Så finns ju vän-
nen Löke inunder...
— Det var en vecka före jul
1959 jag kom till Boxholm. Löke
hade kommit tidigare samma höst.
Jag fick åka hästkärla med en
bonde till Mariedamm mellan
Hällberg och Motala och sedan
Ålvikslägen. Jag tog till Boxholm, berättar
Fritz Strömberg. Då må tro, att
det var stor skillnad på Boxholm
då och nu. På torget stod en ång-
såg, varifrån det gick en ränna
na till järnvägsstationen. En stor
tallbuxen ås fanns utmed nuva-
rande Järnvägsgränd och på Park-
gatan stod vattnet meterdjupt. Det
fanns bara ett fåtal hus i Första-
den — Mandiss (nuvarande Eng-
bergs affär), där man sålde chok-
lad och gottar av allehanda slag.
Bilisterna (slakteri), skräddare
Gustafsons och Hällbergs fäst-
heter. Strömbergs var ju uppförd
1872, men däremot fanns inte
Bergholmarna.
— Jag hade ju min anställning
klar, och därför var det bara att
gå ner till brukspatron och an-
mäla sig. Buren var en hyggelig
karl, och jag blev väl mottagen.
Så det var bara att ställa in sig
på arbetsplatsen och hugga i. För-
sta tiden var jag hjälpsmed. Yrket
hade jag lärt av min far, som var
smältmed liksom min farfar. Om
smedtraditionen sträcker sig långt
re tillbaka i släkten vet jag inte,
men förmodligen tillhör vi Ström-
bergare en invandrande smedegre-
nation. Det kom ju många tyskar,
belgare m.fl. till Sverige i järn-
hantverkens barndom.

SMÄLTSMEDERNA FRITZ STRÖMBERG OCH ARVID LÖKE

man fick arbeta utan maskinell
strukturing. Med sextimmarpas-
sen blev det så och så med söm-
nen och villan. Man var halvtrott
för jätteman. På passet gjordes sex
smältor, det var sällan betinget
tog precis sex timmar, det kunde
ta både längre och kortare tid.
Det kunde det till och till som
gick av passet, skulle vika av
bytaren. Smeden bildade på och
ropade: "Nu är du värd!" Vid den
signalen måste man upp, hur söm-
ning och trötthet man än var. Då
smederna i regel bodde trängt och
hade många barn kunde det lätt
upstå irritationer, men smed-
hustrurna försökte på allt sätt
hjälpa sina män så man skulle få
nödvändig ro och vila.
Vid Flemminge fanns det sex
hårdar, men snart nog utökades
de till tolv. Produktionen var ef-
ter förhållandena stor. Vid en
hård smiddes 800—900 kg på ett
sextimmarpass. Långsmeder från
Boxholm var kända vida om-
kring.

Fritz Strömberg kan leta fram
många roliga händelser ur minne-
nas vrå. Riksdagsmannavälet det
året brukspatron Buren kandide-
rade för Lysingskretsen är ett
sådant där minnet minne. Valet
förrättades i Ekeby kyrkskola.
Förutom att många fick gratis
skicka av brukspatron och en del
tog sig med båt till Ekeby så stäl-
de samhällets tre musklärer upp
i spesten för ett välbesökt på
över 400 personer. Svarskretsen
de till Ekeby. Buren hade förbe-

Vi killar kilar till
FRISÖREN, f. d. ROLFS, telefon Boxholm 301

1936
25
år
1961

Ett hjärtligt tack...
När Boxholmsdagen infaller i år har
jag bedrivit min firma i 25 år. Med
anledning härav får jag framföra
mitt hjärtliga tack för kontakten och
förtroendet under dessa år — ett för-
tröende som jag hoppas få återfå
även i fortsättningen.

ESTER LJUNGGREN
Tel. 115 — Boxholm

**CARNMOS
RÖR**
Boxholm
Tel. 121

utför:
VÄRME, VATTEN- OCH
SANITÄTSANLÄGGNINGAR
samt
OLJELEDNING-
INSTALLATIONER

C 119

MÖBLERNA TILL
Det lugna hörnet
vållor Ni bäst hos
**Norens
MÖBLER**
Boxholm — Tel. 88

GARDINER
MATTOR
KORKMATTOR

C 119

MÅLNINGSARBETET
är inte det minst viktiga
när det gäller hus och
hem. Och därför måste
det naturligtvis utföras
av yrkeskunnigt och an-
svarskännande folk. Vi
har mångårig erfarenhet
och garanterar ett snabbt
och välgjort arbete.

PER-ERIK KINDSTEDTS MÅLERIFIRMA
Boxholm — Tel. 638

En smältmed kommer
till Boxholm

Vi följer med Strömberg upp
till baksädet. Här är allt i sin
rätta ordning, väl fejat och pry-
dligt uppställt.

Ett hårt arbete

Smältmederna hade ett hårt ar-
bete. Fritz Strömberg säger sig
inte vilja ha tillbaka tiden i smed-
jan, och framförallt inte åren

Fjärde Boxholmsdagen får lockande program

För fjärde året i följd anordnas
midsommaridagen en hembygds-
dag i Boxholm. Bakom arrange-
menten står nu som tidigare Box-
holms köping. Årets Boxholmsdag
får ett något nybakt program.
Programmet inleds med bygde-
tag från Gljuterplan till Folkpar-
ket. Boxholms musikkår konser-
terar, och hälsningstalet läses
av kommunifullmäktiges ord-
förande, hr Anders Backlund. Vid
friluftsgudstjänsten hålles predi-
kan av pastor Sture Ahlberg. Eke-
by och Boxholms församlingar

körer slunger. Talet till hembyg-
den hålles av kyrkoherde Stig An-
derson, Malexander. På den in-
tilliggande isbanan följer ridupp-
visning av Polkungsbygdens lant-
liga ryttsförening samt drag-
kampstävling. Den mera högtidli-
ga delen avslutas med ett sång-
framträdande av Arne Hasselblad
från Malmö stadsteater. På kväl-
len blir det modern och gammal
dans samt ett scenprogram av
sångkvartetten Gnäggers, Halm-
stad.

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

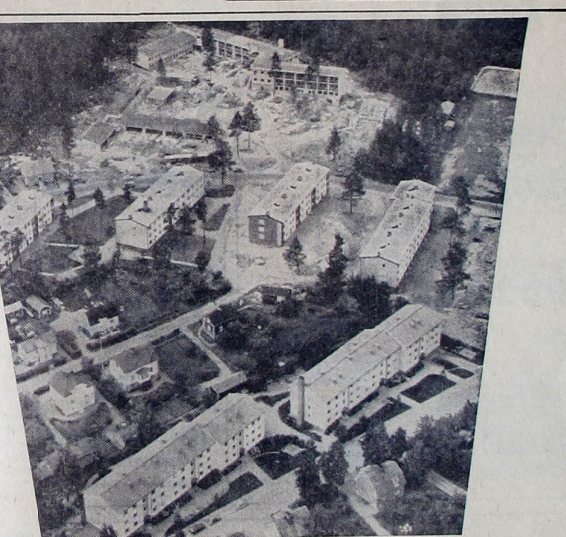
Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

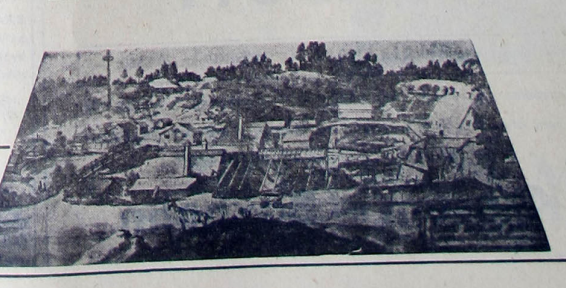
Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

Ekeby och Boxholms församlingar

BOXHOLMS KÖPING

Boxholm — en framsträlvande och modernt inriktad
industriort — har genom väl anpassad samhälls-
politik sökt skapa trygghet och trivsel för sina
invånare.

Vatten och avlopp, gator och vägar har byggts samt
utbyggs i nya områden. Ny centralskola har upp-
förts och nybyggnad av äldreomsorgshem pågår. 66 nya
bostadslägenheter färdigställdes under 1960.

Med sina utmärkta förbindelser vid stambanan och
länsväg 83 är Boxholm synnerligen lämpat för indus-
triell bebyggelse. Välbelägna och lämpliga tomter kan
erbjudas på goda villkor. Tag kontakt med Boxholms
Industrikommitté, tel. Boxholm 7, för närmare upp-
lysningar.

Brukssambälle på frammarsch

C 119

VI HAR
PRESENTEN

SOM
PASSAR
ALLA...

Grandells

Boxholm - Telefon 37

LUXOR
MAXIM

TRANSISTOR

Utmärkt som bilradio var-
vid den inbyggda anten-
nen frikopplas och bilens
störningsfält därigenom
elimineras. Maxim har
LV, MV och FM, tryckt
ledningsdragning, tangent-
omkopplare mellan P1
och P2.

Välkomna in i vår affär
och se Luxors hela tran-
sistorprogram — säkert
finns där också en appa-
rat som passar just Er!

**SANDQUISTS
RADIO**

Storgatan 21 - Tel. 241
BOXHOLM

Arbetare från Boxholm bygger stora avloppstuber i Mörrum och Nymölla

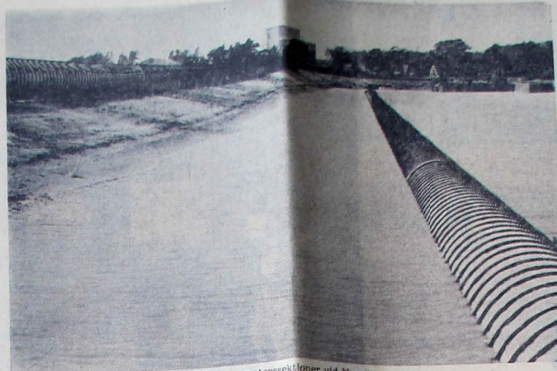
En trevligare arbetsplats än den
Boxholms ABs tubbyggarlag i
Mörrum har får man leta efter.
Nere vid Östersjöskusten med betan-
gande utsikt mot öppna sjön har
man en idealitlivs. Friska vin-
dar smeker solbrända ansikten,
och saltad luft kommer näsborrarna att vridas
och sinna att rusa... Näja,
även om man har det fint på alla
sätt, är det ändå jobbet som är
det viktigaste. Och här ligger man
sannerligen inte på lajadan. Det
är dags här om morgon till kväll.

De lilla samhället vid Mörrums-
ån, där laxen i långa tider spelat
en betydande roll och lockat män-
ga celebriteter att prova fiskely-
kan i forsarna, upplever nu nå-
got av en guldruktstämning.
Skogsägarna i Blekinge och an-
gränsande län bygger en hyper-
modern sulfatfabrik — AB Mörrums
bruk. Anläggningsarbetena
som påbörjades 9 december 1959
skall vara klara vid halvårsskif-
tet 1962. Ca 140.000 ton blekt sul-
fat ska skapas den färdiga fabri-
ken tillverka pr år och här för be-
hövs det 1 milj. kubikmeter mas-
saval. Omkring 22.000 skogsägare
skall se till att råvara inte sak-
nas.

Det första man fäster blicken
på när man kommer fram till in-
dustriplatsen är en hel skog av
jättstora lyftkranar som svänger
sina långa armar och vridunder
över bilar, forslande tunga betong-

Fem medlemmar av tubbyggarlaget i Mörrum.

Färdiga hundrameterssektioner vid Nymöllafabriken

balkar. Arbetetaktiken är högt upp-
driven. Sodalhuset reser sig redan
40 meter upp i luften. Kontorslo-
kalerna är snart inflyttningskla-
ra.

Tubbyggarne trivs
En viktig detalj är tubbygga-
den. Det arbetet sker på behag-
ligt avstånd från själva industri-

platsen. Bas för tubbyggarlaget är
Anders Johansson och som med-
hjälpare har han Evert Klingberg,
David Pettersson, Allan Anders-
son, Gustav Engdahl, Erik John-
son, Gösta Karlsson och Olle Jo-
hansson. De kom till Mörrum den
8 maj och arbetet beskänks vara
till omkring den 20 augusti.

— Hic är det bara prima liv.
Vi kan inte klaga, säger man en-
stämigt, när vi frågar hur man
trivs i Mörrum trettio mil från
hemmet i Boxholm.

Inkvarteringen har ordnats ut-
märkt. Här matföran väljer hel-
ter inga bekymmer. Det enda
kruxet är att det är lite långt
hem. Nu gör man så att man åker
hem var fjortonde dag. De
som har bilar byta om att köra.
Några ledighetsproblem har man
inte. Det finns mycket vackert att
upptäcka i Blekinge. I Nymölla
har man möjlighet att träffa kol-
leger i facket. Även här har Box-
holms AB ett stort tubarbete-
läg, nämligen åt den blivande
konkurrentindustrin Nymölla AB.
Tuben här blir på 3500 meter.
Självklart är man på ömse håll
intresserad av att se hur arbetet
går, och nog kramar det väl all-
tid något...

**Noggrann arbets-
fördelning**

Tuberna byggs i sektioner om
100 meter. Att bygga sådan sek-
tion tar omkring fjummio. Det
går åt ungefär 300 standard vic-
ke eller 50.000 pyvlade staver,
och 18.000 bandjärn, tillsammans

vägande omkring 180.000 kg. Så-
väl virket som bandjärnen kom-
mer från den egna industrin i
Boxholm.

Det är intressant att studera tub-
byggarlaget i arbete. Varje man
har sin bestämda uppgift. Erik Jo-
hansson t.ex. svarar för att man
alltid har virke till hands. Gösta
Karlsson surrar fast järnbanden
och Anders Johansson och några
till monterar själva tuben. Det är
ett lagarbete, där varje kugge är
liket viktig.

Tubbyggarne har fått en riktigt
god vän i Mörrum. Det är en vac-
ker svan, som noga och på nära
håll följer männens arbete. Den är
så djärvt att den t.o.m. åter ur
handen, när något gott väntas. I
övrigt badar man, och har man
lust så kan man inta en härlig
måltid på Valhalla hotell. Här du-
kar man upp många kunnariska
läckerheter, där fisken och fram-
förallt laxen är självskrivna
på bordet.

I Nymölla vid Hanöbukten har
det andra tubbyggarlaget från
Boxholm en lika förmålig ar-
betssmiljö. Även här är det gott
om friska vindar. Gänget som ar-
betar här består av Olle Gustaf-
sson, Alvar Lill, Jan Hållgren, Harry
Gustafsson, Bengt Johansson,
Pål Löfving, Weine Andersson
och David Andersson.

Förutom de stora arbetena i
Mörrum och Nymölla har Box-
holms AB en betydande tubeve-
rans till Lidingö stad. Thor

Trevlig SEMESTER
blir det med våra rejäla men billiga
sport- och campingartiklar.
MOFEDER · CYKLAR · RADIO och TV
Reparationer utföres omsorgsfullt av fackman!

SPORT- & CYKELMAGASINET
Tel. 127 BOXHOLM Tel. 127

**Hela familjen
blir belåten
i MIDSOMMAR**
då Ni väljer en trivsamt och
skön SKO av ledande fabr.

NYTT En trevlig inne-
slipper för hem o. resa.
Dam: 6:90 — Barn: 3:90

En parti
moderna Damskor... 32:50
Välkommen in och prova!

Axel Johanssons Skoaffär
Storgatan BOXHOLM Tel. 53

**Stiligt
HERRMODE**

...lett och ledigt. I
ljusa, sommarglada
färger, presenteras
hos
**ENGBERGS
HERRREKIPERING**

BLAZERS i lätta
tweed eller i hel-
villanpanna.
BYXOR i kontraste-
rande färger,
terylene/ull.

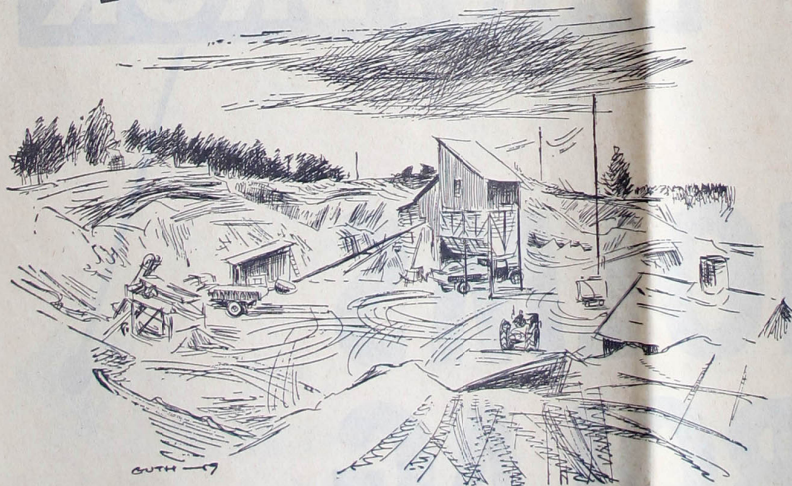
**MELKAS
SPORTSKJORTOR
och
FRITIDSKLÄDER
UNDERKLÄDER
STRUMPOR
NYLONSKJORTOR**

ENGBERGS
Telefon 125 **HERREKIPERING**

C 119

HAR NI

transportproblem...

löser Ni dem lättast genom att
kontakta oss! Vi har utökat
vårt bilbestånd ytterligare, har
därför ännu större resurser än
tidigare att betjäna Er, antingen
det gäller lättare eller tyng-
re transporter, längre eller korta
körningar. Vi har alltid
rätt vagn för rätt transport,
från mindre paketbilar till stora
"långtradare".

Utöver vanliga transporter åta-
ger vi oss även uppdrag som
kräver specialmaskiner, såsom
grävning, schaktning, plane-
ring, lastning, lossning och dy-
ligt.

Vi uthyr också viss maskinell
utrustning.

Eget grustag i Öringe, Stråls-
näs, varifrån vi levererar pri-
ma gjutgrus, väg-grus, gårds-
grus, mursand och singel.
Ni behöver bara ringa till oss
— vi ordnar resten!

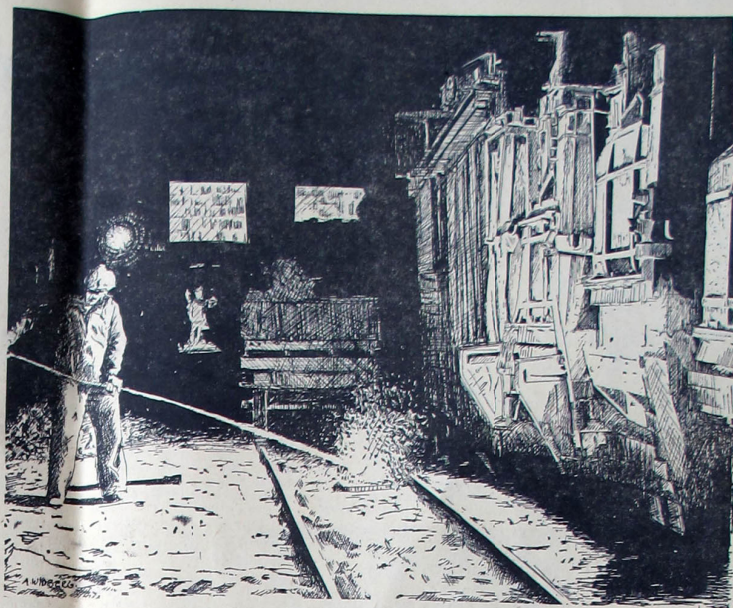
LASTBILCENTRALEN BOXHOLM

STORGATAN 13, BOXHOLM

TELEFON 370, 550

Ett bruk
med
traditioner...

MALM

JÄRN

TRÄ

LANTBRUK

**BOXHOLMS
AKTIEBOLAG**